

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:
Pe an 18 cor. 1/2 an
9 cor. 1/4 an 4.50 fil.

Pentru străinătate:

Pe 1 an 24 cor.
1/2 an 12 cor.,
1/4 an 6 cor.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil. a treia
oară 10 fil.

Tot ce privește
foaia să se adreseze
la: Redacțiunea și
administrațiunea
„Unirea” în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Anarhiștii.

O sectă primejdioasă, care nu vrea să știe de nici o autoritate pe lumea asta, a dovedit și alaltă-eri, eu prilejul atentatului împotriva regelui Victor Emanuel al Italiei, că își îndeplinește cu o precizie uimitoare munca ei de subminare și răsturnare a stărilor sociale de azi.

În clipa, când regele Italiei voia să urce treptele Pantheonului, pentru a azista la serviciul divin, ee avea să se țină pentru odihna sufletească a tatălui său, — regele Umberto, căzut victima unui atentat din partea anarhiștilor — s'au descărcat două focuri de revolver asupra familiei regale, împrejmuită de câțiva ofițeri de gardă. Atentatorul n'a reușit, căci glonțul a nimerit pe un maior de gardă, răbindu-l grav, iar regele a rămas cu tul neatins. Atentatorul a fost deținut numai decât și poliștii au putut să-l apere numai cu mare greu împotriva publicului infuriat. A declarat, că e anarhist, și că in-

tenția lui era, să ucidă pe Victor Emanuel.

Părechea regală a luat parte la serviciul divin și s'a reîntors la palat între uralele nesfârșite ale italienilor.

Nu cunoaștem mai amănunțit cauzele acestui atentat, dar după informațiile, ce le luăm din jurnalele străine, nu avem nici un motiv de a dubita, că avem de a face cu un nou atentat al anarhiștilor, cari de câțiva ani încoace păreau a se mai fi liniștit puțin.

De astă dată anarhismul pare a fi îmbrăcat o haină cu totul nouă: aceea a *umanitarismului*, pentru a-și asigura o simpatie în cercuri cât mai largi.

Atentatorul e *italian* — și fapta lui de ucigaș încearcă a se adăposti după ororile războiului italo-turc, care au secerat până acum zeci de mii de vieți și a înghițit cheltueli de milioane.

Conducătorii anarhiști din Geneva a hotărît moartea regelui italian, sau în cazul, că acesta nu e cu

putință, moartea ministrului pe războiu sau a premierului.

Credeau acești oameni fanatici, că prin moartea unuia dintre cei „condamnați” se vor sfârși numai decât ororile războiului? Chiar în casul, că ar fi reușit să omoare pe rege, își închipuiau, că doliul național impunea numai decât sistarea războiului și că urmașul lui Victor Emanuel nu trebuia să păsească neapărat pe urmele lui? Sau ministrul ce ar fi succedat, putea să se abată dela politica antecesorului, care nu era numai a lui, ci a *țării* și a poporului italian?

Cât de absurdă e concepția acestor oameni fără căpătâi, chiar când aceasta încearcă a se prezenta în haina umanitarismului!

Admite un om cu minte astăzi că războiul e un lucru umanitar și de dorit? Se bucură un rege oare de zecile de mii, cari rămân morți sau ciungăriți pe urma celui mai victorios războiu chiar?

Atunci pentru-ce mânia acestor reformatori descreerați se descarcă chiar împotriva regilor?

FOIȚA.

Mamei.

13.

Era 'n amurg... Un vânt molatec
S'a fost pornit în pribegie
Și dăpăna un cântec bardul,
Cântarea inimii pustie...

Cântarea sufletelor arse
De veșnic ne 'mpăcata jale,
Cântarea inimilor stinse
În greul luptelor banale.

Și 'n șopotul aceluia cântec
Duios ca cel de mandolină,
Mi-am regăsit și eu cântarea:
Suspina inimă... suspina...

14.

Era o seară lină... lină...
Albastrul bolții necuprinse

Părea o domă fără margini,
Cu candelabrele aprinse...

Iar luna, visătoarea nopții
Părea o gingașă vestală,
Cu părul resfirat pe umeri,
Cu fața suferindă, pală...

...Eu mă plimbam pe-o cărăruie
Și mă gândeam la tine, mamă,
Și ochii tăi cu lacrimi multe
Șimțiam cum pacea mi-o distramă.

15.

E noapte... Pace... Doarme totul...
Mestecănușul de lângă șură,
Cireșii cei cu frunză lungă,
Și paltinul din bătaura...

Adoarme jarul de pe vatră
Perind în sperla ațipită,
Adoarme lumina 'n taină
Cu para mică, istovită.

Adoarme struna de pe liră,
Visând la flori și primăvară,

Și numai singur stau de pază,
La sfat cu jalea mea barbară.

16.

Adormi, adormi tu harfă sfântă,
Comoara bardului în lume,
Ce-i cântă, când gânduri îl frământă,
Ca glasu-ți chinu-i să-l sugrume.

Ce-i plângi când plânge 'n suflet
[dorul,

Cerșind o liniște de-o clipă,
Ce-i râzi când râde 'n el fiorul
Unei iubiri, aprinse 'n pripă.

Ce-i plângi când taie 'n suflet chinul
Și sfășie în el amarul,
Ce-i râzi când râde 'n cupă vinul
Și spumegă umplând paharul...

Chinciș, 1912.

Aurel Nan.

Astăzi războaiele nu mai izbucnesc ca pe vremea moravurilor barbare. În deceniile din urmă, abia de avem să înregistrăm unul la trei-patru decenii — și zimbim ca în fața unui basm, când cetim istorisirea războaielor vechi, cari decurgeau dela șapte până la treizeci de ani...

Războaiele sunt azi, mai mult ca ori-când un „rău necesar“, de aceea numărul lor se scărțează așa de mult, reducându-se la eventualitățile grave, când două țări vecine nu-și asigură într'alt chip interesele cele mai înalte.

Azi nu regii declară războiul, ci interesele mai înalte ale evoluției unei țări; capetele încoronate sunt niște figuri numai pe marea tablă de șah, unde se încrucișează, în mod fatal interesele alor două țări sau alor două popoare, așa încât un diplomat consumat, ar putea fixa cu precizie timpul, când încrucișarea acestor interese va provoca în mod inevitabil conflictul dintre ele.

Ce vor atunci anarhiștii cu atentatul proiectat împotriva regelui italian? Ce senz are umanitarismul lor de o bolnavă senzibilitate?

Intrebarea nu are lipsă de răspuns, căci acești oameni fără Dumnezeu și fără țară, n'au respect pentru nici o autoritate a alcătuirii sociale de azi.

Ei ar fi încercat atentatul și în

timp pașnic, după cum au săvârșit și au încercat atâtea altele încă, necruțând nici chiar persoanele absolut incoente în ale poliției, cum a fost nenorocita noastră regină de odinioară.

Pentru ei întreaga alcătuirea socială de azi e o prostie; ei nu au nici un ideal declarat în ce privește viitoarea organizație a societății (socialiștii au măcar un ideal nelămurit!) ci tind cu ori ce preț la resturarea stărilor de azi, lăsând în grija viitorului, să reclădească pe ruine...

De aceea atentatul asupra regelui Victor Emanuel, într'o vreme așa de critică pentru Italia, pentru toți oamenii, cari știu ce va să zică interesele obștești și binele țării, este un act extrem de josnic și stupid, isvorit dintr'un creier fără ideal și fără credință.

Ar fi timpul suprem, ca puterile europene să-și extindă tot mai mult controlul lor necesar, asupra țării, care ocrotește aceste existențe catilinare.

Căci țara aceea e chiar în inima Europei, și poartă numele de: Șvizzera.

Un obicei rău. La cele publicate în Unirea din 9 Martie Nr. 26 a. e. sub titlul de mai sus, îmi permit a face următoarele modeste observări:

1. Concesiunea pentru colecte nu se dă pe un timp relativ foarte scurt după cum

afirmă On. Redacțiune, ci se dă pe un an întreg.

2. Cu aceste colecte bisericile lipsite și poporul mai sărman ajung la rezultate foarte frumoase, d. e. în decurs de 10 zile au colectat 190 cor. venit curat, după subtragerea cheltuielilor avute, deci pe zi vin câte 19 coroane; prin urmare în un an subtrăgând Duminicile și unele sărbători și computând numai 300 de zile à 19 coroane, rezultă că acești doi bărbați colectează în un an frumoasa sumă de 5700 coroane, în cele mai multe comune și peste 20 coroane pe zi. Luându-să în considerare, că nu colectează numai doi bărbați într'o parte, ci cam 6—8 bărbați în 3 sau 4 părți, atunci acei 8 bărbați la olaltă adună în un an un venit curat de cel puțin 22.800 cor. Iată dară că aceasta procedură nu numai că nu e un obicei rău, după cum afirmă On. Redacțiune, ci un lucru foarte practic.

3. Și în dieceza Gherlei se esmit atari circulare pentru a colecta în vre-o Duminică sau două oferte benevole pentru cutare-va biserică, dar acestea circulare niciodată nu au avut rezultatul dorit, ci din contră mai nimica, despre ce voiesc a convinge pe On. Redacțiune.

a) Poporul când vine la biserică, nu aduce cu sine mai mult de 2—3 fileri, cari îi pune pe disc și astfel — de sine se înțelege, că nu totdeauna să adună întreg poporul la biserică — colecta de-o Duminică variază între 2—3 coroane, aceasta am experimentat-o în decursul păstoririi mele de 31 de ani mai de multe ori; prin urmare această procedură nu e practică.

b) Din contră însă, când umblă atari colectanți prin comună, de comun bani adună puțin, dar adună bucate cari se prefac în bani și de acolo urmează, că în comune mărișoare, după subtragerea cheltuielilor rezultă

MARTIRII*)

După F. Schmidt.

III.

Locuitorii din Villa Agrestis ne știind nimic despre pierderea grozavă ce lovi, ca un fulger nobila familie, umbiau veselii încoace și încolo prin spațioasele chilii ale palatului. Catacombele misterioase le părăsiră la revărsatul zorilor, ca astfel să poată încunjura sălbatica tiranie a păgânilor. Iustinian s'a îndreptat spre castelul împărătesc, unde-l aștepta deja o ceată de ostași. Familia încredințându-și o unor servitori fideli, și-a trimis-o pe alte căi lăturnice la castel. Numai așa putu evita captivitatea generală.

Drusu părăsind pacea catacumbelor se grăbi cu pași iuți spre castel și demândă primei trupe de ostași, să prindă pe Iustinian, să-l arunce 'n fiară și să-l țină sub cea mai strictă pază până dimineață, căci nemernicul e — creștin.

Bietul părintel... În taina acelei nopți patriarhale nu i-a furnicat prin minte gândul, că poate acum își vede pentru ultim oară copilașii săi blânzi, că acum le depune pe fețele de trandafir ultimul sărut.

Sabellia, înțeleapta femeie alui Iustinian era ocrotitoarea săracilor, era un inger în

trup. Chiar îngrijea de săracii, pe cari îi adunase în jurul său. Acestuia îi pune în mână vre-o câteva parale, aceluia îi pregătește medicină, aici leagă rana unui nenorocit, acolo lângă cuptor piaptână rând pe rând copilașii celor, cari au sângerat mai eri sub bârțile călăilor. Pe aceștia din urmă îi iubește mai mult, căci doar aceștia-s fără nici un sprijin în largul lumii răutăcioase. Se întâmplă adesea că mititeii aducându-și aminte de tatăl, de mama lor, începeau a plânge și, în clipa aceasta nici inima sa nu mai putea rezista, se 'nmuia și plângea, suspina vărsând mângăritare scumpe din ochi alături cu ei, căci îi venia atunci în minte tatăl său și mama sa, pe cari îi perduse ca și aceștia în cea mai fragedă etate a vieții sale.

Nu plângeți, dragii mei, zicea atunci, nu plângeți, că tatăl vostru și mama voastră trăiește acolo sus... în ceriu... la Dumnezeu. Se roagă, nu vă temeți voi, se roagă, se îngrijesc de soartea voastră. Dumnezeu v'a trimis la mine, ca eu să vă fiu mamă, ca eu să mă îngrijesc de voi. Credeți-mă dragii mei, că așa de mult vă iubesc...

Dar și ei așa o iubeau, așa se alipeau de ea, ca de mama lor adevărată, iar faptul acesta atâtă bucurie îi cauza Sabelliei nevinovate. Și cum nu, căci doar usea lacrimile atâtor orfani și nenorociti... În fapta aceasta inima sa nobilă vedea cuvintele lui Isus: „Ce știți făcut unuia dintre frații voștri, mie mi-ați făcut“. Dintre copiii săi cele două

fetișoare mai mari îi ajută la curățitul și petecitul veșmintelor zdrențuite ale orfanilor, iar cei mai mici, patru la număr, se joacă pe afară prin grădină. Unul își face un altar mic din lut, iar altul cioplește cruciulițe, al treilea servește la altarul zidit de mai înainte, iar cel mai mic privește fericit la frații săi cum lucră. Atâta-s de drăgălași și de nevinovați!...

Cursul liniștit al activității familiare de-odată îl conturbă apariția năprasnică a unui străin. Fața îi este pocită, și unde de sudori se rostogolesc pe ea, apoi suflă de stă să crepe.

Trebuie, că a venit tare repede. Vrea să spună ceva, dar respirația-i oprește, și numai fragmente poate spune, că Sabellia să-și caute refugiu.

Sabellia ne 'nțelegând spusese sale, credea, ca-l persecută cineva și s'a refugiat în casa sa. Îl și încredințează despre mari-nimositatea sa și voește a-l ascunde, dar el face semne cu mâinile și murmură:

— Pe tine și copilași te caută, ca să vă 'nchinați morții.. grabeste..

— Pe mine?

— Pe mine și copilașii mei?..

— Pe aceștia?..

— Omule, poate tu ai greșit, căci doar eu sunt femeia lui Iustinian, iar el e prefectul împăratului

— A fost numai, dar... dar acum nu mai este. Fugiți.. fugiți, căci vă așteaptă moartea.

*) Fragment din o nuvelă istorică, ce va apare în curând în volumul intitulat: „Martirii“

venit curat circa 20 cor. și mai bine, fiindcă poporul nostru cam peste tot locul e lipsit de bani, ceva bucate dă bucuros.

c) Nici de cum umblarea aceasta nu are efect demoralizator pentru colectanți, din cauza, că preoții respectivi pentru atari lucruri aleg pe cei mai cinstiți bărbați, despre a căror onestitate și sinceritate sunt pe deplin convingși, prin urmare ceva înșălăciune e eschisă, și din cauza, că după ce adună colecte din vre-o comună, acei bărbați merg la preotul local, care le face calculul și-l legalizază cu subscrierea proprie și punerea sigilului oficios.

Negrilești la 12 Martie 1912.

Constantin Iuga
preot gr. cat. român.

Correspondințe.

Cracovia.

8 Martie 1912.

Noni principe-episcop de Cracovia, Msgr. Adam de Sapieha, despre care am referat în nr. 6 a. c. s'a născut la 14 Maiu 1867, fu ordonat preot la 1893 de predecesorul său, repausatul Cardinal de Puzyna pe atunci episcop sufragane de Lemberg. Doctor în teologie 1897, prefect și în urmă vice-rector al seminarului din Lemberg, canonic catedral 12. 12. 1902, apoi în diferite dragătorii până la 1906, când Sanctitatea Sa P. Piu X. l'a chemat la Roma în caracter de „Cameriere secreto” participante. Familia Sapieha este princiară, iar în Austria mai poartă titlul de „Durchlaucht”. Această dignitate personală a Monsegnorei Sapieha fu întâmpinată din porunca ministerului cu

onoruri excepționale militare și civile atât la sosirea în oraș (1 martor), cât la solemnă instalare (3 m.). De altfel însuși scaunul episcopesc de Cracovia este princiar: căci pe timpul regatului Poloniei episcopul Cracoviei era totodată principe peste întreg ducatul de Siewier. După dismembrarea Poloniei, proprietarii cei noi, și-au însușit cu de-a sila averea ducelui, suprimând totodată titulatura proprietarilor adevărați adevărați principilor-episcopi de Cracovia. Împăratul Fr. Iosif a restituit titlul istoric de demult, fără însă să restituie vechea avere bisericască. Astăzi o penziune ticăloasă anuală trebuie să compenseze toate. Ilustritatea Sa episcopul Sapieha, bun și blând ca un inger, cum s'a pronunțat însuși Piu X, pare a înțelege perfect nevoile timpului. Privirile și le-a îndreptat spre proletariatul suferind. Chiar de ziua instalării Pr. Sf. Sa a cinstit pe vre-o 300 de săraci cu un prasnuc, cum n'a văzut lumea, mângându-i în persoană pe toți cei de față, — și pe cei din spitaturi, pe care-i vizitează și-i ajută cu vorba bună și mijloacele bănești de cari dispune în abundență. Indată la început a și cerut Episcopul dela Clerul parohial două lucruri: 1. Să cruțe poporul și să nu-i ceară decât minimum în jura stolae; 2. Să deducă mai perfect în practică umilinta creștinească, mai ales între sine. Dumnezeu să-i binecuvinteze activitatea spre binele Bisericii și mântuirea sufletelor. (M. H.)

Reviste.

Brașov. În 15 Martie s'au întrunit delegațiile școlilor gr.-or. române sub prezidiul dlui Dr. N.

Vecerde, și au luat hotărârea: Tre-cerea profesorilor școlilor secundare și comerciale la institutul de penziune al statului. Așa scrie Gazeta Transilvaniei. Notabene, că profesorii școlilor brașovene au întregirea salariului dela stat încă din 1906, iar acum au trecut și cu fondul de penziune tot la stat.

Episcopia maghiară. Reținem dintr'o epistolă privată următoarele șire: „Poate Unirea nu are știre despre mișcarea din Sătmar, ce a apărut așa cu o notă fără nici o însămnătate în *Magyarország, Szatmármegyei Közlöny, Nagybányai Hirlap*; cumcă credincioșii gr.-cat. români au scris o declarațiune, că la nici un caz nu doresc și nu voiesc să se despartă de episcopia română — *eddig nem voltunk, de esentul oláhok akarunk lenni* (până acuma nu am fost români, de aici încolo vrem să fim). Se zice, că 500 de capi de familie ar fi scris declarația, ceace între împrejurările actuale e mare mângâiere pentru noi ținuta acelora, pe cari i-am crezut perduți pentru totdeauna..”

Rugarea noastră e, ca scriitorul acestora să ne trimită informații exacte în chestie, căci la fața locului se petrec abunăseamă lucruri, pe cari noi trebuie să le știm.

— Și pentru ce?

— Pentru că sunteți creștini. Bărbatul tău chiar în ceasul acesta s'a prăbușit sub harda călăului.

— Bărbatul meu?

— Iustinian, tatăl acestor copilași.

— Vai — exclamă femeia, și-și duse între mâna spre inimă, căci i-o sfășie fără milă durerea. Stă nemișcată, ca și cum toate membrele i-ar fi înțepenite. Privește mută, cu ochii încruntați în vag.

În sfârșit zbieratul copiilor adunați în jurul său o trezesc din visul său dureros. Apoi se pornesc luptă între durerea și credința inimii și venindu-și în ori murmură lin de tot:

— Mă-a murit bărbatul...

— A murit, căci l'a mărturisit pe el, pe Isus.

— A murit pentru credință...

Copilașii mei, ingenunchiați să ne rugăm! Suntem datori a înălța multămită bunului Dumnezeu, căci a învrednicit pe tatăl vostru de cununa neprețuită a marti-

riului. El e deja în cer, de acolo privește spre noi... de acolo... de acolo..

Străinul încă a rămas invins de sentimentul acestor ingerași, privea mult la ei, cu respirația oprită, și-și uită cu totul scopul venirii. Fericirea acestei mame văduvite prin spadă învinsă și inima sa bolnavă. Căci par'că vedea în ea nu o femeie cucernică, ci un inger blând, scoborit din plaiurile creștinești pe-o gingașă rază de soare, care învață pe acești copilași adormiți în jurul său o taină mare, o taină sfântă...

Ar fi dorit să fie și el copil mărunț, cu ochi senini, cu fața rumenă, cu sufletul curat-curat ca crinul primăverii... Să fie și el în ceata acestor copilași, să asculte și el cuvintele de aur, ce se desprind cu atâta gingășie de pe buzele ingerului, să le prindă și el, să le ascundă ca și ceilalți în taina inimioarei sale curate, să le simtă și el farmecul, căldura... Dar el e mai bătrân, prind cuvintele ingerului și 'n sufletul său, dar... dar lipsește din el ceva... lipsește nevinovăția de copil...

Privește cu atâta dragoste la cucernica mamă și se 'ntreabă:

Un astfelu de suflet ce teamă ar avea de moarte?... De ce să fugă această mamă nevinovată cu copilașii săi?! N'are 'nțeles! Dealtmă era și târziu, căci trupa trimisă pentru a-i prinde și a-i conduce în for era deja aproape în curte. Se puteau desluși tare bine pașii lor greoi și cuvintele lor pline de ocară.

Vr'o câteva minute și sunt legați.

Sabellia îi mulțumește streinului pentru marimozitate și-l sloboade în grădina, de unde tare ușor putea scăpa prin o porțiță laturalnică.

Apoi se adresează către copilașii săi:

Rugați-vă puii mamii, ca Dumnezeu să vă întărească inimile voastre micuțe pentru suferințele ce aveți să le 'nfrunțați. Isus ne așteaptă deja și noi trebuie să plecăm. Vom fi în curând la el și tatăl vostru ne-așteaptă... ne-așteaptă cu drag... ne-așteaptă cu neastâmpăr...

Împăratul, care l'a omorât pe tatăl

Filip Haas și Fii

Fabrica: Sopron.

(89) 3-20

fabricanți de tapete și de stofe pentru mobile în Cluj, strada Unio Nr. 3. Mare asortiment în tapete și stofe de mobile, în perdele de stofă și de dantelă, plăpome, linoleie, pânze cerate și tapete veritabile persiane.

Aranjamente complete pentru hotelurile și scolare.

Ce spune Amundsen? Descoperitorul polului sudic a spus unui corespondent englez interesante amănunte din călătoria sa. În drumul spre pol — pe unde nu vedea altceva decât un câmp uriaș de zăpadă — a trebuit să urce munții uriași, mai ales în zilele din urmă. Polul însuși e pe un munte de 3200 metri și mult a suferit expediția în urma greutateților cu respirarea. Alimente au avut suficiente și în drum mereu au îngropat sub mormane de zăpadă conserve, carne, zwiback. La gr. 82 au mâncat mai întâi carne de căne, pe care o zice gustoasă. Au mâncat peste tot douăzeci și patru de câni. Serviciile cânilor le zice excelente pe acele locuri. La pol trăiește o nouă specie de paseri. Road Amundsen spune nai departe, că va pleca numai cât spre polul nordic, pe care se știe, că n'a fost nime până acolo. Cei doi, de cari se vorbea anul trecut Cock și Peary, s'au dovedit, că n'au fost nici când la polul nordic.

Solia Satelor

Care e preotul, care n'a cetit nrul din urmă al acestei gazete populare-creștine, care, ieșind la Cluj, umple un gol adânc simțit în literatura noastră? Și care e preotul, care să o fi cetit și să nu fie grăbit de loc a o pune în mâinile parohienilor, a credincioșilor știutori de carte și doritori de hrană sufletească? Din partea mea am toată admirația pentru ea.

Se tot auzea la noi ponosul, că nu avem o foaie pentru popor, redactată în spirit creștinesc, așa cum era „Răvașul“ la început. S'a făcut adesea obiect de desbatere din aceasta, între altele și în conferința dela Oradea mare. Cum însă împrejurările au fost atare, să proiectata reuniune de editură până azi nu a putut începe măcar subscrierea membrilor, decum încasările de taxe și editare, — timpul trece și noi, mai ales preoții dela sate, tot mai tare simțim lipsa credincioșilor, pe cari îi vedem cucerți de alte curente, — oameni cu inimă bună au început a eda, cu începutul anului nou, foaia amintită mai sus.

Numerii de până acum au fost așa zicând numai numeri de probă, adică începutul, ca să se vadă, ce primire are idea ca atare la poporul nostru. Și — se vede — îndemnul, ce au primit editorii, i-au făcut să se aranjeze acum definitiv, scotând, începând cu nrul 9 foaia în mărime dublă și cu o îngrijire deosebită.

Gazeta iese în Cluj, unde avem pe părintele protopop Dăian, care însuși e un măiestru al graiului popular în scris și cu cuvântul. În jurul lui se mai află actualmente o seamă de tineri distinși, între cari Alexandru Lupean iscusitul scriitor, cunoscut sub numele Melin. Dănsul e îngrijitorul gazetei.

Intr'un ton limpede și călduros, în stil popular curat, aceasta foaie dă tot, ce e de lipsă poporului. Indrumări în cele religioase morale de o parte, în cele materiale adecă economice, sociale, de altă parte, știri cinstite din lume și țară, cronică politică, sfaturi igienice (foarte la loc!) de dl Dr. Bașiotă, care are bunătatea a colabora permanent la foaie. Are și ilustrații românești, foarte reușite. În foaie se dă lectură beletristică poporului, foarte bună. Nu dă „Solia“ noastră știri senzaționale despre

călugări ori călugărițe, nu chipuri cu fakiri și femei japoneze, ci dă ceea, ce și cum află de lipsă poporului nostru. Deosebită importanță au chestiile cu țevărășile, ale alcoolismului, cari le face cunoscute poporului. Cu vremea credem, că foaia se va desvolta tot mai frumos, elaborând bucăți din istoria națională, dând și sfaturi juridice poporului și altele.

În nrul din urmă articolul de fond e scris de părintele Agărbiceanu, care în forma unei povești, cu ilustrații reușite, desvolată tema, că cinstea și bunele moravuri sunt adevărata bogăție pe pământ! Așa ceva e, pare mi-se ceva nou! E însă un mijloc minunat pentru a câștiga simpatia articolului de fond, pe care poporul numai atunci îl cetește — scris în forma de pură teorie — când nu mai are altceva. Ce bine le șede păr. Agărbiceanu, sărbătoritului nostru prozator, clericului Alexandru Lupean, asemenea deosebit apreciat pentru limba populară, în care scrie, — a scrie nu numai la reviste literare, pentru inteligenți, ci poporului în foaia lui! O mai frumoasă apostolie nu poate face nime ori cât de învățat să fie, ori cât de înalt loc să ocupe în istoria literaturii noastre, decât coborându-se la popor, stând de vorbă cu acela!

Încă o observare. S'a scris odată în „Unirea“, se vede din greșală, că redactorul ei răspunzător e un funcționar al „Economului“, — că banca „Economul“ edă această foaie. Pe baza informațiilor autentice știrea asta trebuie să o îndreptăm, încât nu banca Economul, ci persoane cu totul private au luat asupra lor întreprinderea aceasta și deci soarta foii e legată de sprijinul, ce i-l va da poporul, prin preoțime. Iar acest sprijin credem, că îl merită.

De închiere repetăm: care e preotul, care nu cunoaște încă și nu părtinește „Solia Satelor“? *Dela sat.*

vostru vrea să ne omoare și pe noi căci și noi suntem creștini ca și el. Nu vă temeți puii mamii! nu vă temeți!

Mai mult nu le-a putut spune, căci se deschise ușa și intrând în chilie un locotenent înalt îi zise:

— Venerabilă matroană, te salut în numele zăilor! Am poruncă dela împăratul să te prind pe tine, să-ți prind copiii, să te conduc la el.

— Porunca împăratului e sfântă pentru mine. Îți urmez, — răspuse Sabellia, — dar te rog permite-mi să fac pregătirile necesare.

— Fă iute ce ai de făcut, căci împăratul e nervos și v'asteaptă cu nerăbdare.

Sabellia se îndreaptă în primul rând spre odraslele sale scumpe, spre copilașii săi blânzi, își ia adio dela ei, îi recomandă grației divine, îi sfătuiește să nu plângă, ci să mulțumească cu căldură lui Dumnezeu, că i-a învrednicit a suferi pentru fiul său, pentru Mântuitorul Isus.

Fiți cu răbdare! Pân' nu veți părăsi pe Dumnezeu, nici el nu vă va părăsi pe voi. Fiți prietini lui Isus, căci și el vă va fi vouă prietinel!

E ușor a iubi credința când aceea nu pretinde jertfe.

E ușor a servi lui Dumnezeu când soarta ne suride. Cine-l iubește pe Dumnezeu din suflet, acela-l iubește totdeauna.

Suferințele și durerile sunt proba iubirii adevărate. Nu vă tânguiți de suferințele și durerile voastre, căci prin acestea Isus s'a pus și pe umerii voștri slăbuți o parte din crucea sa, să-i ușurați prin ele povoara.

Acesta să fie ultimul bine, pe care în numele lui Dumnezeu vi-l împarte inima mea de mamă.

Zicând acestea își lasă băieții în grija Domnului, îi îmbrățișază rând pe rând, îi sărută cu patimă, îl ridică pe cel mai mic pe brațe, îl prinde pe unul de mână, cei doi mai mari stau înaintea ei. O pace cerească li-se resfață pe buze... și atâta-s de fericiți... gândurile lor zboară pe alte țărâni mai frumoase, la tatăl lor, la Isus, care-i așteaptă cu cununa cea de aur... la cetele de îngeri, la splendoarea cea multă-multă, despre care le povestise Sabellia.

Să plecăm deci dragii mei, să plecăm în numele lui Isus.

Grupa îngrășilor din Villa Agrestis pornește însoțită de baionete. În curând sosește în for. Mulțimea urlă ca o mare înfuriată, dar mititeii n'aud nimic, căci gândul lor pluteste în alte sfere... la tatăl lor din cer, care se roagă pentru ei, care-i așteaptă cu drag... care-i așteaptă cu neastâmpăr...

Aurel Nan.

Primăvară.

*Mi-a străbătut prin geamuri al primăverii cânt
Și-o rază mai blajină, mai caldă, dela soare;
Se 'mbracă firea iarăși în verdele veșmânt,
Prin crânguri cântă paseri un cânt de sărbătoare.*

*Și câtă veselie și câte lucruri dragi
N'aduce pe-a ei aripi dorita primăvară!...
Aduce pe coline și fluturi mulți și fragi,
Și codrului i-aduce o veselă jamfară...*

*Ci 'n sufletu-mi e noapte... Prin umbra de
[dureri*

*Nu poate să pătrundă această veselie.
O rază, doar din vraja seninei primăveri
Nu poate se pătrundă în inima-mi pustie...*

*...Și seara se coboară pe dealuri și pe munți...
Se pierd în aier, calde, și ultimele șoapte...
S'au bucurat p'o clipă și munții cei cărunți...
— În sufletul meu tinăr e iarnă... și e
[noapte...*

Hamlet.

Noutăți.

Din Arhidieceză. *Filimon Oros* paroh în Vecerd distr. Sibinului, cu 1 April 1912 a fost trecut în deficiență. *Ioan Pușcaș* adm. parohial în Bozna — tractul Almașului — a fost promovat întru paroh.

Mulțămită. Dl. Dr. Eugen Solomon a dăruit fundației Ana Vlassa 25 cor. întru amintirea fericitului Dr. Augustin Bunea și 25 cor. fondului întru amintirea repausărilor, pentru repausatul Dr. Alexandru Pop.

Programul Sfințitor misiuni populare ce se vor ține în Pișcolt în 22 și 23 Martie 1912. Vineri în 22 Martie ziua celor 40 de sfinți: După amiază la orele 2 primirea procesiunilor. La ora 3 „Invocarea Sp. Sfânt“ după ce urmează „Dupăcinariul cel mare“.

Cu începerea psalmului „Cu noi este Dumnezeu“ încunjurăm biserica de 3 ori. Înaintea crucei se cântă „Ah Isuse“ și pontificantele cetește rugăciunea dela ora a IX-a.

După intrarea în biserică preotul nou ordonat Petru German ține vorbirea de introducere a ss. misiuni cu tălcuirea indulgențelor plenarie concese pentru ss. misiuni prin Sfinția Sa PP. dela Roma Piu al X-lea.

La capătul „Dupăcinariului“ Aurel Mureșan paroh din Dundileag vorbește despre „Întoarcerea păcătoșilor în s. taină a Penitenței.“

După vorbire se cetește rugăciunea penitențelor și se începe mărturisirea credincioșilor.

La orele 7 seara se va cânta „Paracelisul P. C. V. Maria“. La capăt parohul din Portelec Andrei Bogdan cuvântă despre „laudele Mariei sf. în biserică cat. a răsăritului“.

Se continuă mărturisirile credincioșilor.

Sâmbătă în 23 Martie: La orele 6 sună clopotul și se continuă mărturisirile. La orele 7 se începe „utrenia“ la capătul căreia protopopul Alexă Pop vorbește despre datorința noastră de a ne iubi școala confesională și biserica, că numai prin ele ne putem păstra moștenirea strămoșească: limba și legea.

După utrenie se mărturisesc preoții, învățătorii și intelectuali.

La orele 9 se începe s. Liturgie pentru „repausați“. După evanghelie preotul din Vezend Nicolae Botta ține vorbire despre „luxul ce începe a se lăți la poporul nostru“.

După „Credeu“ preotul din Resighea: Corneliu Abrudan vorbește despre „s. taină a Cuminecăturii.“

La cuminecariu se cuminecă toți cei mărturisii.

La „Parastas“ preotul din Ciomocoz Ștefan Tașiedan vorbește despre „purgatoriu“.

După „fie numele Domnului“ cântând „doxologia“ încunjurăm biserica de 3 ori.

După intrare: ecteniile dela Litie apoi protopopul ține vorbirea de închiere și împărțește poporului binecuvântarea Apostolică. Sanislău, la 22 Februarie 1912. *Alexă Pop*, protopop.

Moștenitorul nostru de tron în călătorie. Se anunță din Viena, că

arhiducele moștenitor de Tron, Francisc Ferdinand împreună cu familia sa a plecat Duminecă seara la insula Brioni, unde va petrece mai mult timp.

Dar pentru societatea meserieșilor români din Blaj. Dl. Alexiu Pocol, proprietar de mine în Baia-mare, a dăruit la fondul orfanilor și văduvelor de meserieși 50 cor. — pentru care comitetul îi exprimă călduroase mulțumiri.

Conferențe pentru meserieși. La inițiativa societății meserieșilor rom. din Blaj, Duminecă în 17 Martie orele 5 d. a. dr. Ioan Rațiu, profesor va ține în sala casinei române, o interesantă conferență din trecutul meseriilor și negoțului în Blaj. Meserieșii noștri și toți doritorii de distracții nobile vor avea un bun prilej de a cunoaște fazele de închegare a Blajului în centru de cultură și industrie românească.

AVIZ. Cancelaria advocațională a regretatului Dr. Liviu de Leményi din Sibiu, a trecut, prin cumpărare, în posesiunea diui avocat Dr. C. Bucșan.

Advocat nou. Dr. Gregoriu German, avocat aduce la cunoștință, că și-a deschis cancelaria advocațională în Murăș-Uioara (Maros-Ujvár), strada Siușului.

Zbor dela Londra la Paris. Din Paris se anunță: Aviatorul Salney, care a poruit din Londra spre Paris dimineața la 8 ore, deja înainte de amiază la 11 ore s'a coborât cu noroc pe teritoriul de aviație Issi les Moulinaux, al Parisului.

Ducesă — servitoare în bucătărie. Nu demult în Madrid s'a deschis în prezența familiei regale un nou hotel aristocratic, în care servește la bucătărie o ducesă spaniolă, Tereza Acosta. Este fiica unui general care și-a măcinat averea toată în joc de cărți. Tereza și cu mamă-sa, după moartea generalului, au ajuns în așa mizerie, că au fost silit să lucreze ca servitoare pentru a-și câștiga pâinea necesară. De prezent e servitoare la bucătăria hotelului amintit, care-l cercetează nobilimea spaniolă, în care are atâtea rudeni apropiate.

Contrarevoluție în China. După știri, ce sosesc din Pek ng generalul Seng-Jun cu o armată de 10 mii soldați, credincioși împărăției, a batut și împrăștiat la Kan-hu o divizie din trupele guvernului și a înaintat apoi în interiorul țării. Garda împăratului declară, că Seng-Jun are intenția să readucă pe tron pe împărat. Înans kai, președintele republicii, a trimis generalului o deputație, care se speră că va reuși să-l înduplece a renunța la o încercare atât de nenorocită.

Pentru o scrisoare porto 4512 coroane. Din Rusia s'au trimis unei bănci din Austria hârtii de valoare într'un plic, pe care era semnată valoarea aceluia. Prețul lor a fost așa de mare, încât a trebuit să plătească o taxă pentru porto de 4512 cor. lipind pe ea 281 mărci postale, fiecare de 10 ruble. (O rublă face până la 2 cor. 50 fil)

Dare de seamă și mulțămită publică. La petrecerea aranjată de meseriașii și economii români în 17 Februarie 1912 st. n. în scopul edificării unei nouă case parohiale în parohia greco-catolică Hususău, au binevoit a suprasolvi următorii domni și doamne: Dr. Ioan Bianu avocat, Ioan Rațiu proprietar de moară, ambii din Hususău câte 9 cor., Augustin Crăciun me-

seriaș Blaj 8 cor., Dr. Albert Aron avocat, Elie Magda preot gr. cat. ambii din Hususău câte 4 cor., Milosevics farmacist Hususău 3 cor., Ioan Biriș învățător Micăsasa, Petru Magda măsar Hususău, Mărian Florian cancelist în cancelarie adv. în Hususău câte 2 cor., Emilo Ceco Hususău 140 cor., Ioan Moldovan cand. adv., Czigler cancelist în canc. adv. Ilie Petean diurnist la judecătoria cerc., Miklós Ferencz, practicant în drepturi la jud. cerc., Kozoesay István diurnist la pretură, Kálmán Dénes executor, Lengyel Jozsef măcelar, Ehrman János comerciant, toți din Hususău câte 1 cor., Kraus Iohan Hususău 40 fil., Tóth Ferenczné Hususău 20 fil. și Miți Fleps 10 fil.

Fără de-a participa au contribuit prin rescumpărarea biletelor resp. invitărilor următorii domni și doamne:

George Bărbat protopop gr. cat. Blaj, Eugen Bian mare proprietar și notar cerc. pens. Făget câte 10 cor., Vasile Mărginean Inv. pens. Glogovețiu 6 cor., Ilarie Viad cancelist la judecătoria cerc. Hususău 5 cor., Ștefan Lita preot gr. c. Lunca, Ioan Trif preot gr. c. Tăuni câte 3 cor., Constantin de Colbazi mare proprietar Spring, Stauble Rezső notar cerc. Hususău, văd. Rafla Suciu mare proprietară Spring, Nuszbaum Manó comerciant Hususău, Ioan Moldovan vice-notar cons. Blaj, Victor Aaron actuar în canc. mitrop. câte 2 cor. și Alexandru Maior s. notar cerc. Zau 1 cor. 23 fil.

Tipografia seminarială din Blaj pentru petrecerea susamintită a binevoit a tipări gratis 300 ex. invitații.

În numele meseriașilor și economilor români din parohia Hususău aduc și pe aceasta cale generoșilor donatori mulțămitele noastre sincere pentru sprijinul moral și material ce ne-au dat în ajungerea scopului nostru de-a ridica nouă casă parohială.

Nu pot încheia aceasta dare de seamă fără de-a aduce laude meritate meseriașilor și economilor români din această parohie, cari au fost inițiatorii și cari în număr aproape complet s'au prezentat la petrecere contribuind și ei cu obolul lor la întărirea treptată a parohiei noastre.

Venitul total al petrecerii a fost: 212 cor. 33 fil., spesele 51 cor., venitul curat 161 cor. 33 fil. Hususău la 9 Martie 1912. Elie Magda preot gr. cat.

Economii și grădinarii cum se cade, cari își știu face calculii în ale economiei, cumpără *sămânțuri* numai dela *Mauthner*, chiar și atunci, când dela alții le-ar putea cumpăra mai ieftin. Ei au aflat, din experiență că prețul redus se poate face numai în paguba cumpărătorului, luând marfă de calitate mai proastă. (81) 8-13

Calfă tină și învățacel

se primesc în prăvălia de manufactură și mărfuri curente. — La învățacel se cere să fie absolvat 1-2 cl. gimnaziale sau asemenea școli.

A se adresa la:

Augustin Stupariu.
Balázsfalva.

(46) 4-6.

(40) 5-7.

Se caută

o bucătăreasă pentru „Internatul de fetițe din Blaj“. — Simbria 30 cor. la lună, odae separată și vipt.

Partea Literară.

VOEVOZII.

Povestire originală a „Unirii“.

de Dela Bistriță.

(Continuare).

Un dor mare istovea pe amândouă jupănițele să-l vadă, de-i sănătos și voinic, să-i ureze mulți ani norocoși la domnie. Și poate Irina, fca mai virstnică a Vornicului, își clădea visuri de aur în mintea ei, nădăjduind că Ștefăniță îi va peți mâna... Și că va ajunge doamna Moldovei.

Intre ei, de demult se închegea o dragoste ascunsă, pe care ca copii n'o puteau înțelege — iar azi li pricepeau rostul prea bine.

Vornicul intră în casă, îndemuând pe fete, să nu zădărească somnul lui al Voinicului, ci să intre liniștite în odaia mare.

Totuși uralele oștenilor treziră din vraja visărilor pe tinărul căpitan, care înțelese, că trebuia să îi veni Vornicul dela biserică. Intr'adevăr, oșteanul se simțea destul de odihnit și își făcu poftă de mâncare, — și după-ce își spală ochii somnuroși cu apă lină și își îmbracă contășul, își mai uetezi cu degetele undele părului blond, și se abātu în odaia mare.

În zimbete dulci și în vorbe pretinești voinicul își dădu binețele cu Vornicul și cu jupănițele, cari nu-și mai puteau stăpâni bucuria, văzând pe Ștefăniță sănătos și mândru ca un Făt-Frumos din basme. Și Vornicul și jupănițele îi năpustiau cu atâtea întrebări, că bietul voinic nu știa la ce și cui să mai răspundă.

— Dar știi fătule, c'ai ajuns Vodă? — îl întrebă Vornicul după alte multe vorbe.

— Apoi am auzit și eu, dar mie unuia mai că nu-mi vine a crede, — grăi Ștefăniță cu un fel de indoeală, dând din cap.

— Ba și-oi arăta dragul meu, zapisul boerilor și al poporului făurit în 17 al lui Florar, la Curtea Logofetiei, în ziua în care noi cu toți, dar mai ales poporul te-a cerut de Vodă.

— Dacă-i așa, mărire Domnului! — încheie Ștefăniță, neîndoindu-să mai mult de adevărta spuselor vornicești.

— Și ai să trebuiești să făurești d-ta o hârtie, prin care ai să dovedești, că vrei să ne fi Voevod.

— Bine, voi făuri-o.

— Și ai să juri pe sfânta Cruce, în ziua când ți-om pune coroana domnească pe cap, că ai să păzești legea și credința noastră!

— Am să jur înaintea lui Dumnezeu!

— Și avem se te îndatorăm, ca să ții datina Voevozilor noștri, ca să iai de domniță, pe cine vei voi, dar se fie din odrasla domnească, și să țină aceeași dreaptă lege ca și noi.

Voinicul începu a surde și de astădată nu răspunde nimica Vornicului, dar după o clipă vorbi:

— Dar dacă voi cere mâna Irinei, ce-are să fie?

— Ai să nemulțumești poporul, las că eu nu m'ași împotrivi, dar e vorbă de datina

sfântă, la care atât boerimea, cât și gloata bagă bine de seamă! De aceea să cauți mai întâiu o jupăniță din odrasla domnească...

Ștefăniță, privind în ochii negri și mari ai Irinei, ghici gândul și dorul ei și-i spuse încet la ureche:

— Dar cu toate acestea tot ai să-mi fi domniță...

Ochii Irinei zimbeau cu un fel de tainică duioșie și dând a lene din cap, grăi:

— Puțină nădejde am Ștefăniță!

— Iap, mănțești vorba, boerilor D-voastră, și poftim la masă — îi intreruse deodată Vorniceasa Tudora.

Curând, toți cei de față se puseră pe prânzit și ospătau în tihnă și voce bună. Voinicul ședea la masa mare între Irina și Catinca, mezina Vornicului.

Tăutu îndemna cu coada ochiului pe făcău se golească păharul mai des și să-l bea în sănătatea viitoare domnițe.

— În sănătatea mea să nu bei, — dragă Ștefăniță, — șopti cu șială Irina de câte-ori căpitănașul ridica păharul în sănătatea ei, — ou de tine n'o să am parte... și după vorbele ei urma adese un lung și greu oftat.

Când maică-sa ori mezina o năcăjiau porecîind-o prea de timpuriu „domniță“, ea făcea o mutră tristă, îngândurată și dădea mereu din cap, nerăspunzând nimica.

Voinicul văzând-o tot timpul mesei tristă și abătută, fără gust de vorbă și poftă de mâncare, încercă s'o disoase, întrebând-o încet, de n'auzi nimeni:

— Ori nu voești Irino, să-mi fi domniță?

Ea nu-i răspunde nici un cuvânt, ci rămase mută cu ochii înșurși în ochii voinicului, privindu-l lung și duios.

— Ei spune-mi, ce-ți stă pe inimă, de ești așa de mahnită? — o întrebă iar voinicul.

— Apoi — reluă copila cu un glas dulce și domol — ce să am? Eu n'am nimica.

— Ori nu crezi că am să te fac domniță? La aceasta întrebare Irina dădu din umeri și își opri vorba în gură — voia să-i grăească ceva, dar se stăpâni.

— Și de ce nu-mi grăești?

Iar urmă o clipă de tăcere, în urmă copila șfielnică mai oftă lung și îi zise numai atâtea:

— Ce să-ți grăese Ștefăniță, când eu nu's de odrasla domnească? Înțelegi?

Ștefăniță făcu în vânt cu mâna un semn de nepăsare, vorbind:

— Ei lasă, nu te potrivești tu la gura lunei, c'apoi nu mai ești la capăt...

Vornicul și Vorniceasa ascultau cu luare aminte tot ce vorbeau tinerii și poate dinadins nu-i intreruseră în vorbă.

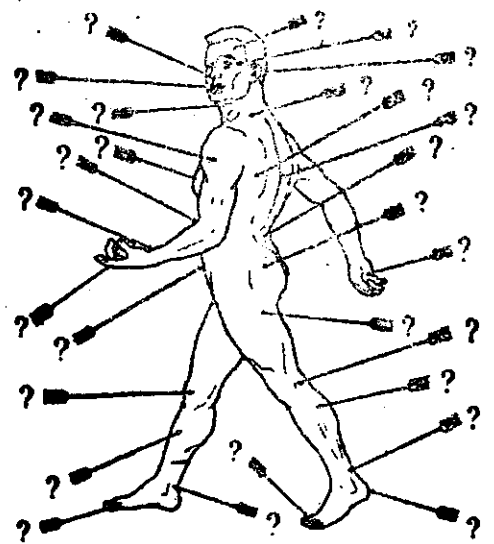
Pe inserate voinicul se abātu la maică-sa, care bolea de multă vreme. Oștenii se împraștiară prin țîrg. Seara Iașii știau că Ștefăniță, noul Voevod al Moldovei, se află în mijlocul lor, sosit cu plăeșii de pe stepele Nistrului.

(Va urma.)

Proprietar-editor: AUREL C. DOMȘA.

Redactor responsabil: AUGUSTIN GRUIȚIA.

Te săgetează? (Ai dureri?)

Folosește Elsafluidul lui Feller și Elsa-hapurile lui Feller, a căror singur producător este EUGEN V. FELLER, farmacist de curte, Stubica Centrale Nr. 122 (Zágráb)

I. Elsafluidul lui Feller e, după experiențele noastre, liniștitor de dureri, vindecător, înțețează durerile; repede și sigur vindecă: reumă, (spurc), slăbire de nervi, junghieri în coaste, influența, dureri de cap, de dinți de spate, amorteală, durere de ochi, migrenă și multe alte morburii aci nepomenite! Fluidul Elsa alui Feller e folosit cu efect fără păreche la răgușală, catar, dureri de piept și gât, și morburii provenite din curent ori răceală. Veritabil e numai dacă pe sticlă e numele «Feller». 12 sticle mici sau 6 duple ori 2 speciale, K. 5, franco.

II. Mai departe dorim a Vă aduce la cunoștință, că lumea folosește cu efect distins și sigur Elsa-hapurile-Rebarbara purgative alui Feller, contra durerilor de stomac, sgârçiri, lipsă de poftă, arsuri de fiere, greață, amețeală, răgăeli, haemoroide și alte conturbări de mistuire. — 6 cutii franco cu 4 cor. — Să ne ferim însă de imitațiuni și la comande să adresăm curat așa:

Eugen V. Feller, apotecar
STUBICA Centrale 122. (com. Zagrab).

(33) 4-24

Városmajor-Sanatorium și Hydrotherapie

26 odăi aranjate foarte modern,
supraveghiere medicală constantă.

Telephon 88-99.

Birou central, stabiliment medical:

Budapesta, Ferencz-körut 29.

Consultațiuni dela orele 8-9 a. m. și

4-5 p. m.

(3) 9-52

Director-șef

Dr. Cosmutza.

Onorată Prețime!

Vă rog a nu întârzia cu comanda de vin pentru sântele paști, ca să poată ajunge la timp.

Rămân, rugându-mă de spriginul On. Dvstre, asigurându-Vă de serviciu creștinesc.

Cu toată stima:

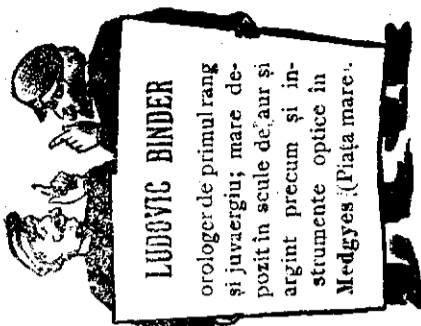
Petru Benea,

proprietar de vin.

Világos, com. Arad.

Catalog să trimitte gratuit. (44) 6-13

Prețuri fixe, solide!

Recomandă atențiunii On. P. prăvălia sa bine aranjată. Marc asortiment în Cadourii de Crăciun și de Anul nou.

(99) 18 - 26

Serviciu culant!

Cadou de sărbători!

Admirabilul tablou

Din suferințele noastre,

Reprezintă un moment dureros din viața noastră. — Mărimie 44 x 8 cm.

Se află de vânzare la *Librăria Seminarului teol. gr.-cat din Blaj.* — Prețul freat 220 cor.

NAGYENYED-re
Alsófehér M.

să se adreseze cine dorește a-și procura varietăți autentice de:

Pomi roditori

arbori pentru alee, plante de ornament, conifere, plante de împrejmuire, fructe cu boabe, pueți, etc.

Vițe altoite

(80) 11-12

(calitate superioară) viță europeană și americană cu și fără rădăcini. (Catalog instructiv la cerere gratuit.)

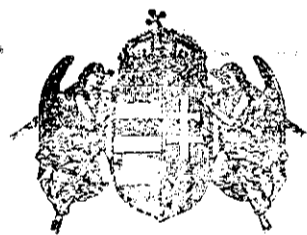
FISCHER és Társa
faiskolak és szőlőoltványtelepek

La expozițiunea milenară din Budapesta dela 1896 premiat cu medalia cea mare.

Turnătoră de clopote și fabrica de scaune de fier pentru clopote a lui

Antoniú Novotny

in **Timișoara-Fabric** 4) 11-52

se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, pe cum la turnarea de uou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioasă, pe lângă garanție pe mai mulți ani, provăzute cu ajusturi de fier bătut, construite spre a le întoarce cu ușurință în ori ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o latură prin aceea ce sunt mânuite de crepare. — Cu deosebire recomand

□ clopotele găurite □

de mine inventate și mai de multe ori premiate, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cingăuri după figura S și pentru aceea au ton mai intensiv, mai lămpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoasă, decât cele de sistem vechiu, așa că un clopot patent de 327 kg este egal în tonul unui clopot de 461 kg. făcut după sistemul vechiu. Mai departe se recomandă spre facerea scaunelor de fier bătut, de sine stătătoare, — spre preadjustarea clopotelor vechi cu adjustarea de fier bătut — ca și spre turnarea de toace de metal.

Prețcuranturi ilustrate se trimit la cerere gratuit și franco.

E dușmanul său propriu

Cel-ce vrea să-și planteze vițe și nu cere mai înainte oferte de vițe de vițe americană și de nobilitarea vițelor dela (15) 7-10

Mill-Telep

cu mai multe milioane de altoi de viță de vie

in **NAGYÖSZ.**

Cea mai mare școală de pepinării de viță din Europa medie.

A apărut

Apostolul

sau Faptele și Epistolele sf. Apostoli f° 4.

Prețul leg. în piele 22 cor. leg. în lux face 44 coroane.

Frideric Ipsen și soțul.

Depozit special de ghetete în

Sighișoara, — Medgyes (Piața mare Nr. 26), — Brașov.

Specialitate:

Ghete sanitare pentru copii.

Prețuri la pereche:

Cele mai bune 16 cor. 50 fil.

De gală . . . 20 , 50 ,

Box Calf cu găitane; Americani cu talpă dublă pentru Domni 16 coroane 50 fil.

„Prețcurant gratis și franco“.

(96) 18-26

(47) 3-3

Edict de licitare.

Pentru asigurarea lucrărilor necesare la zidirea bisericii, edificând din partea comunei bisericesti gr. cat. din Bardos (Maros-Bárdos) protopopiatul Murășului, se va ținea la 9 Aprilie st. n. 1912, adică a treia zi de sf. Paști la 3 ore p. m. în școala confesională gr. cat. din loc, licitațiune minuendă publică cu oferte în scris.

Planul, preliminarul de spese conceptul contractului și condițiunile de licitare și edificare, sunt expuse spre vedere la curatorul primar Pella Ioan Leontie.

Doritorii de a licita se invita prin aceasta, ca până la orele 3 din ziua licitării să-și prezente ofertele cu vadiu 10% dela suma ofertului lor.

Oficiul parohial gr. cat. M. Bardos (Maros-Bárdos) la 3 Martie 1912.

Vasile Saftelechi
par. și v. protop. on.

Pella Ioan
curator prim.

MOBILE

Dormitoare, prânzere, chilii de domni, sa-loane, aranjare completă de hotel, cafenele și castele, mobile de fier și de aramă, tapete, perdele, polițoare și pianuri se spedează ori unde

cu bani gata sau în condițiuni de plată foarte favorabile.

Un mare și pompos album de mobile 1 cor. La aranjări complete se trimite agent cu modele, ori unde, fără a se socoti spese pentru asta.

Modern Lakberendezési vállalat
Budapest, IV., Gerlóczi-utca 7. sz.
(88) 45-104 (Központi városháza mellett).

Atragem atențiunea

la pepiniera „Domeciului românesc din Bobalna” lângă Orăștie, a cărui proprietar e Dr. Aurel Vlad, unde se află de vânzare pentru primăvara anului curent un (1) milion

altoi de vie americană,

din calitățile (soiurile) cele mai distinse pentru vin și masă, pe lângă celea mai moderate prețuri. — Viță americană cu și fără rădăcină, și ochiuri pentru altoit din toate varietățile (soiurile) încă se află de vânzare.

Fiind pepiniera noastră bine îngrijită, n-a fost atăcată de peronosporă, altoii sunt dezvoltati la perfecție. Pentru altoii liferati din pepiniera noastră garantăm, că soiurile sunt curate.

La cerere se trimite franco și gratis catalogul despre altoi de vițe cu prețuri și cu îndrumări practice pentru plantarea și lucrarea nouelor vii

Proprietarii de vii să se adreseze cu încredere deplină la (19) 19-45
Administrația „Domeciului din Bobalna”
Bobalna u. p. Szászváros.

Concurs.

„MĂGURA” institut financiar în Șimleu (Szállgysomlyó) prin această publică concurs pentru ocuparea postului de contabil având reflectanții a-și dovedi cvalificațiunea obținută și praxa câștigată.

Terminul concursului e până în 15 Aprilie a. c. st. n.

Cererile se vor adresa subscri-sului.

Salarul pentru primul an de probă e 1600 cor.

Postul se va ocupa în 1 Maiu a. c. st. n.

Din șesinșa direcțiunii inst. fi-nanciar „Măgura”, ținută la 8 Martie 1912 st. n.

Din încredințare:

Dr. C. Meseșian,
iarisconsultul inst. „Măgura” în Szállgysomlyó.

(50) 1-3.

Anunț de licitare.

Subscrisul Capitol anunță, că argintăriile lăsământului episcopului Dr. Ioan Szabó, să vor vinde prin licitație publică.

Terminul de licitație să defige pe 21 Martie 1912, în localul administrației fondurilor diecezan, la 3 ore p. m. (49) 2-3

Capitul Catedral de Gherla

Români replantați viile cu altoi dela firmă Români!

„MUGURUL”

însoțire economică Elisabetopol-Erzsébetváros.
(Kis-Küküllő v.m.)

Altoi de vie!

Calitate distinsă — pe lângă celea mai moderate prețuri soiuri de vin de masă.

Viță americană cu și fără rădăcină, Ochiuri de altoit, Viță europeană cu rădăcină

se află de vânzare la —

însoțirea economică

„MUGURUL”

Elisabetopol—Erzsébetváros.

Material disponibil în altoi peste

trei (3) milioane.

Școlile noastre de altoi n-au fost atăcate de peronosporă.

Altoii sunt dezvoltati la perfecțiune!

La cumpărări pe credit cele mai ușoare condițiuni de plată.

La cerere prețurent și instrucțiuni gratis și franco.
(104) 86-9

Români! Trimiteți băieții la cursul practic de altoit.

Singurul institut de asigurare ardelean

„Transsylvania”

SIBIIU

Strada Cisnădiei 5.

Strada Cisnădiei 5.

recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. în condiții avantajoase și cu premii ieftine.

Asigurări pe viață

(pentru preoți și învățători confesionali romani gr.-cat. avantajii deosebite) pe cazul morții cu termen fix, cu plătire simplă sau dublă a capitalului, asigurări de penziune și de participare la câștig, asig. de zestre și asig. populare pe spese de înmormântare. Mai departe contra accidentelor, infracției (furt prin spargere) asig. p. pagube la apaducte.

Sumele plătite pentru pagube de foc până la finea anului 1910	K.	5,008,540-78
Capitale asigurate pe viață achitate	„	4,884,801-12
Starea asigurărilor cu sfârșitul anului 1910	foc	119,839-992-
	viață	11,020,266-
Fonduri de întemeiere și de rezervă	„	2,428,317-

Prospecte și informații se dau gratuit în birourile Direcțiunii și la toți agenții.

Persoane versate în achiziții cu cereuri bune de cunoștință se primesc în condiții favorabile în serviciul institutului.

(5) 26-7